

Titellijst 2010 'Kijk es' over verbeelding in christelijke kinderboeken

Bij dit jaarthema 'Kijk es' denken we aan 'woorden worden beelden'. Verhalen vertellen kun je zien als plaatjes kijken, beelden kijken. Door de taal in een boek, door te lezen, vormen we ons een beeld van personages in het boek. We creëren – als het ware – een eigen beeld in ons hoofd. We zien 'plaatjes bij de praatjes', plaatjes in ons hoofd.

We kunnen ook denken aan het neerzetten van een karakter, een persoon. In christelijke kinderboeken komen allerlei personages voor, waarbij we ons een voorstelling maken. Denk bijvoorbeeld aan Supersem, Koosje, Opa Knoest, Iris en Ko, De Slimbo's, Bob & Berend, Roos & Ruben, Tim en Taco, Sofie en Bram, Tjib, Mees zonder vrees, Lafcadio, Jibbe en nog veel meer. Met de taal in verhalen kunnen we beelden van mensen neerzetten, die veelkleurig zijn, naar Zijn beeld, betekenisvol voor hun omgeving. We laten kinderen zien die met open ogen in de wereld staan en verder kijken.

Illustratoren en vormgevers geven die verhalen letterlijk een eigen gezicht: Een sfeervol plaatje, een historische schets, een flitsend personage, een bijna fotografische illustratie of een vrolijke schwing aan het geheel. We denken ook aan strips en aan diverse stijlen in illustreren en typografie.

Natuurlijk is er ook 'verbeelding in de Bijbel'. Bij het Bijbellezen, gaat er een wereld voor je open en leren we God kennen. Door de verhalen in de Bijbel gaan we dingen zien en begrijpen, waarvoor we daarvoor blind waren. Misschien zien we God eerst niet, maar komen we tot geloof. Jezus vertelt in beeldtaal, in gelijkenissen: door middel van beelden wil hij ons iets duidelijk maken. De Emmaüsgangers zijn ziende blind wanneer ze over Jezus vertellen, terwijl Hij naast hen loopt. Paulus moet eerst blind worden om daarna pas echt God te zien zoals Hij is. De ezel van Bileam zag meer. We zien in de Bijbel beelden in dromen en visioenen. Johannes mag op Patmos in de Toekomst zien.

Titels in willekeurige volgorde:

Dokus: bij uitstek verbeelder van...

- De Motorolifant / Rikkert Zuiderveld, De Vuurbaak. *(illustraties zijn tegelijk kleurplaten!)*
- De Mooievaar / Rikkert Zuiderveld, Mozaiek Junior.
- Pauw maakt lawaai / Mozaiek Junior.
- Beer heeft het koud / Mozaiek Junior.

Glueworks Animation, de verbeelder van...

- Billy de bengelbij, De Vuurbaak.
- Waldi, de stinkwants, De Vuurbaak.

Marieke ten Berge, verbeelder van...

- De kleine krokobril, Vrouwke Klapwijk, Columbus.
- Slijmpie, de slak, Margriet de Graaf, Columbus.
- De koffer van Stip, Gerrit ten Berge, Ark Media.

- Keesje lieveheersbeesje, Ark Media.
- Yep en Witter dan het licht, Ark Media.
- Dorus en Ko, Helga Warmels, Callenbach.

Michel de Boer, bedenker van Opa Knoest

- Opa Knoest vertelt bijbelse avonturen, Ark Boeken.
- Opa Knoest vertelt het kerstverhaal,vertelt het paasverhaal, Ark Boeken.
- Opa Knoest op de boerderij, Buddy Books.

Kees de Boer, illustrator van Agent en Boef..

- Agent en Boef – Agent en Boef en de tekenstreken, Kees de Boer, Lannoo.
- Agent en Boef, Kees de Boer, Lannoo.

Willeke Brouwer, gaf Supersem een gezicht...(en nog veel meer)

- Supersem / Superridder / Superskelter, Corien Oranje, Columbus.
- Slaappoeder, Storm in bad / Een ongelukje kan gebeuren, over belevenissen met een kleuterdrieling, Corien Oranje, Columbus.

Kijkboeken, wat verbeeldt de illustrator, wat is er te zien, wat zie je erin?

- Het is herfst / Rotraut Suzanne Berger, Lannoo.
- Zonnige zomer / Rotraut Suzanne Berger, Lannoo.
- Leve de lente / Rotraut Suzanne Berger, Lannoo.
- Wat een winter / Rotraut Suzanne Berger, Lannoo.
- Midden in de nacht / Rotraut Suzanne Berger, Lannoo.
- Het feestenboek / Ingrid Godon, Ten Have.
- Feestpark / Tom Schoonooghe, Lannoo.
- Waar is de taart / Thé Tjong-Khing, Lannoo.
- Picknick met taart / Thé Tjong-Khing, Lannoo.
- Verjaardag met taart / Thé Tjong-Khing, Lannoo.

De verbeelding van taal in woorden (en foto's)

- Hebbeding; over hebben en zijn / Kristel Deweerdt met foto's van Margot Dieleman. Lannoo.
- Vos en Haas / Sylvia Vanden Heede. Blauw is saai. Lannoo.

De verbeelding van een schilder

- De schilder, de duif en de dingen / Paul de Moor. (De wereld gezien door de ogen van een jongen die later een groot schilder zou worden. Lannoo.
- Kunst voor kinderen; een kennismaking met de indrukwekkendste schilderijen en beeldhouwwerken van de wereld. Lannoo.
- In het museum. Ik zie, ik zie wat jij niet ziet. Lannoo.

De verbeelding van Agnes de Lestrade

- De schoenen van Jakob / Agnes de Lestrade en Tom Schamp, Lannoo. Verlegen mensen kopen 'stoute schoenen' bij Jakob..
- De dromen van Boeba / Agnes de Lestrade en Tom Schamp, Lannoo. Een prentenboek om met kinderen over door te fantaseren. Wat droom je? Waarvan droom je? Zou je willen dat je dromen uitkwamen?

De verbeelding van een bijbels verhaal in een spiegelverhaal

- De boeken van Max Lucado: 'Je hoort bij mij' – 'Had ik maar een groene neus'- 'Niemand is zoals jij'- 'Een hoed voor Iwan'- 'Speciaal voor jou'- 'Kom zoals je bent'- 'Alles wat je nodig hebt' – uitgeverij Ark Media (Ark Boeken). Boeken met een betekenis.
- 'Eddie en Norbert' , Phil Vischer, Ark Media. Eddie en Norbert ontvangen allebei een brief. Wat betekent dit voor hen?
- 'De houtsnijder en de reis van de beeldjes', Martine Jonker, De Vuurbaak. De zoon van de houtsnijder gaat de weggelopen beeldjes achterna...

Verbeelding van een verhaal in strip

- Het grote avontuur met Dolfi en Dolfi en de dolfijnenjagers, met tekeningen van Frits van Loenen, De Groot Goudriaan.
- Sonny, door Michel de Boer, BuddyBooks.
- Het leven van Johannes Calvijn, B. Roussel, De Banier.
- De ontvoering van Philips Willem, tekeningen van Roelof Wijtsma, De Banier.

De verbeelding van auteurs in het neerzetten van een karakter, een persoon. Hieronder een paar voorbeelden van personages...

- Iris en Ko, van de serie 'Detectivebureau Iris en Ko', Bert Wiersema, Columbus.
- Bob en Berend, bekend van de boeken van Jeannette Donkersteeg, De Banier.
- Sofie, bekend van de voorleesboeken van Annemarie ten Brinke en Willemijn de Weerd, Mozaiek Junior.
- De leukste/slimste/sterkste/rijkste/stoerste opa, van Bram Kasse, Den Hertog.
- Koosje, bekend van de gelijknamige serie, van Vrouwke Klapwijk, Callenbach.
- De Slimbo's, bekend van de detectiveserie, geschreven door Judith van Helden, Columbus.
- Tim en Taco, uit Amsterdam, geschreven door Lieke van Duin, Mozaiek Junior.
- Mees zonder vrees, geschreven door Corien Oranje, Columbus.
- De leeuw Lafcadio, uit de verhalen van Shel Silverstein, Mozaiek Junior.
- Roos en Ruben, uit de serie van Liesbeth van Binsbergen, Columbus.
- Tjib, het jongetje dat z'n oma blij maakt met vliegen, door Lijda Hammenga, Columbus.
- Jibbe, die naar de tandarts wil, door Adrian Verbree, De Vuurbaak.
- Vos en Haas, uit de verhalen van Sylvia Vanden Heede, Lannoo.
- En zo kunnen we de lijst vervolgen met Tim en Tes (Linda Bikker/De Banier), Fleur en Luuk (Teunie Suijker/Den Hertog), Funny en Pluk, Floor en Lars, Ster de knuffelpony (Evelien van Dort/Callenbach), Dolfi & Wolfi (Van der Poel/De Banier-De Groot Goudriaan), de Sasha-drieling van Corien Oranje (Columbus), enzovoorts....

TIPS om met dit thema te werken:

- Ontwerp je eigen omslag bij een boek/bij een titel/bij een verhaal. Hoe maak je dit op? Grote letters? Dikke letters? Veel illustratie? Een foto? *Kijk es* hoe de diverse uitgeverijen dit aanpakken. Maak er daarna een mooie tentoonstelling van.
- Teken/schilder je eigen omslagillustratie bij een boek. Met potlood/waterverf/wasco/inkt?
- Maak van alle omslagillustraties een mooie tentoonstelling en laat kiezen wat de mooiste omslag is?
- Bedenk bij een door jezelf bedacht persoon leuke/rare/bijzondere eigenschappen.
- Bedenk es waarom je een persoon uit een boek zo leuk/raar/grappig/saai vindt. Waar ligt dat aan?
- Probeer es – net als Max Lucado – een verhaal te bedenken, met een bijbelse betekenis.
- Ga met de kinderen doorfantaseren op de boeken van Agnes de Lestrade, Lannoo. Zie lijst hierboven.
- Probeer es – net als in de Kijkboeken op deze lijst – een tekening te maken, waar 'een verhaal' in zit. Je kunt er ook een groepsopdracht van maken voor de hele klas.
- Nodig een illustrator/vormgever uit. Laat hem haar vertellen hoe ze te werk gaan. Wat is het geheim van een mooi omslag/een mooie illustratie. Via de uitgever kun je contactgegevens ontvangen van een illustrator of via de website christelijkekinderboeken.nl

Annemarie Prins, Werkgroep Christelijke Kinderboeken, 2010. info@prinsleurink.nl